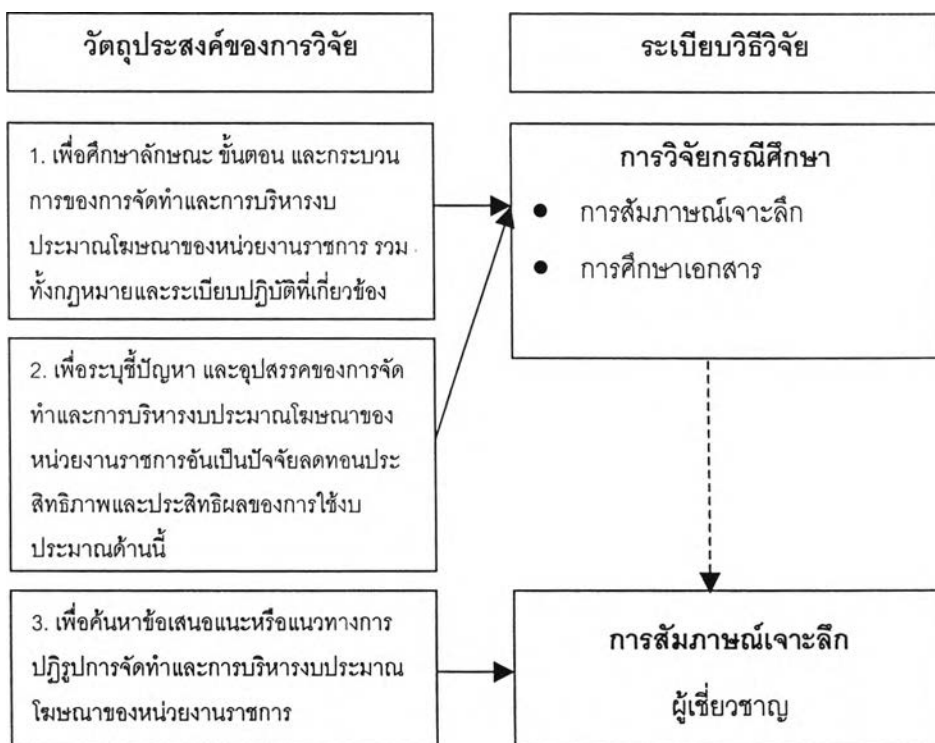

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการจัดทำและการบริหารงบประมาณโฆษณาของรัฐ” ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาเพื่ออธิบายสภาพปัญหา (problem process) ที่เกี่ยวเนื่องกับความเหมาะสม ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้งบประมาณโฆษณาของหน่วยงานราชการที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน ภายในกรอบกระบวนการงบประมาณแผ่นดินกับกรอบวิธีงบประมาณปัจจุบัน ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การแสวงหาแนวทางการปรับปรุงกระบวนการจัดทำและบริหารงบประมาณโฆษณาของหน่วยงานราชการให้ตอบสนองต่อภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ชัดเจนและตรวจสอบได้มากยิ่งขึ้นตามเป้าหมายของการปฏิรูประบบราชการ

ดังนั้น เพื่อให้การศึกษานี้ได้รับคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างลึกซึ้ง และให้คำอธิบายอย่างรอบด้านที่สุด ผู้วิจัยจึงเลือกกำหนดวิธีวิจัยแบบกรณีศึกษา ซึ่งได้แก่การศึกษากระบวนการจัดทำและบริหารงบประมาณโฆษณาของหน่วยงานรัฐ ผ่านการสัมภาษณ์ตัวบุคคลต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องแวดล้อมตัวโครงการเผยแพร่ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นการโฆษณา ตั้งแต่การจัดทำข้อเสนอของงบประมาณ การพิจารณาและอนุมัติ การนำเงินงบประมาณที่ได้รับไปดำเนินการ การประเมินผล รวมทั้งการติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณเพื่อตอบวัตถุประสงค์แต่ละข้อดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 แสดงวัตถุประสงค์และระเบียบวิธีวิจัย

จากแผนภาพที่ 3.1 ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการวิจัยเริ่มจากการเลือกหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการของรัฐขึ้นมาเพื่อเป็นกรณีศึกษา แล้วจึงทำการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการ ร่วมกับการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยอย่างชัดเจน จึงขอกล่าวถึงรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เป็น 4 ส่วน ดังนี้

- การคัดเลือกหน่วยงานของรัฐ
- แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- การนำเสนอข้อมูล

1. การคัดเลือกหน่วยงานของรัฐที่เป็นกรณีศึกษา ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

1) การพิจารณาคัดเลือกกระทรวงจำนวน 5 กระทรวงที่มีการใช้งบประมาณโฆษณาสูงสุดในปี 2543 - 2544 ดังปรากฏในข้อมูลสำรวจยอดงบประมาณการโฆษณาผ่านสื่อของ AC Nielsen จำนวน 5 อันดับแรก ซึ่งได้แก่

- กระทรวงสาธารณสุข
- สำนักนายกรัฐมนตรี
- กระทรวงพาณิชย์
- กระทรวงการคลัง และ
- กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

2) การพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทั้ง 5 ข้างต้นที่มียอดการใช้งบประมาณสูงสุดและไม่ได้เป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งได้แก่

- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (กระทรวงสาธารณสุข)
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักนายกรัฐมนตรี)
- กรมส่งเสริมการส่งออก (กระทรวงพาณิชย์)
- สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (กระทรวงการคลัง)
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม)

2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษากรณีศึกษา ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลัก 2 ประเภท คือ แหล่งข้อมูลประเภทเอกสารเกี่ยวกับโครงการที่มีลักษณะเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานเป้าหมาย ได้แก่ เอกสารโครงการ ประกาศและข้อกำหนดการประกวดราคาโครงการที่เกี่ยวข้องสำหรับการวิจัยเอกสาร และแหล่งข้อมูลบุคคลจากหน่วยงานที่เป็นกรณีศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

แหล่งข้อมูลประเภทเอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตำราทางวิชาการ หนังสือวารสาร บทความ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆเกี่ยวกับ ปรัชญาด้านการบริหารภาครัฐ กระบวนการงบประมาณแผ่นดิน วิธีการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ความแตกต่างระหว่างการเมืองกับการประชาสัมพันธ์ และทฤษฎีการวัดประสิทธิภาพการสื่อสาร ซึ่งจะใช้เป็นเอกสารเพื่อการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อันจะนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย

ส่วนแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารสำหรับการวิจัยเอกสาร ได้ทำการศึกษาจาก เอกสารข้อมูลรายละเอียดและข้อกำหนดการว่าจ้าง (TOR) ของโครงการต่าง ๆ ที่มีการขออนุมัติงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณในระหว่างปี 2543-2544 ดังนี้

- ข้อกำหนดการว่าจ้างของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในหัวข้อการประกวดราคา กิจกรรมรณรงค์โครงการ"อ่านฉลากโภชนาการ" ปีงบประมาณ 2543
- ข้อกำหนดการว่าจ้างของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในหัวข้อการประกวดราคา กิจกรรมรณรงค์โครงการ"อ่านฉลากโภชนาการ" ปีงบประมาณ 2544
- ข้อกำหนดการว่าจ้างของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในหัวข้อการประกวดราคา กิจกรรมรณรงค์โครงการ"อ่านฉลากก่อนซื้อ" ปีงบประมาณ 2543 (งวดแรก)
- ข้อกำหนดการว่าจ้างของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในหัวข้อการประกวดราคา กิจกรรมรณรงค์โครงการ"อ่านฉลากก่อนซื้อ" ปีงบประมาณ 2544 (งวดที่ 2)
- ข้อกำหนดการว่าจ้างของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในหัวข้อการประกวดราคา กิจกรรมรณรงค์โครงการ"อ่านฉลากก่อนซื้อ" และโครงการ "เสริมสร้างความตื่นตัวในการปกป้องสิทธิผู้บริโภค" ปีงบประมาณ 2544

- รายละเอียดและข้อกำหนดการว่าจ้างบริษัทที่จะดำเนินกิจกรรมผลิตและเผยแพร่รายการทางโทรทัศน์ ภายใต้โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ปีงบประมาณ 2544
- รายละเอียดและข้อกำหนดการว่าจ้างบริษัทที่จะดำเนินกิจกรรมผลิตและเผยแพร่สไลด์ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์ ภายใต้โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาเอดส์ ปีงบประมาณ 2544
- รายละเอียดและข้อกำหนดการว่าจ้างบริษัทที่จะดำเนินกิจกรรมผลิตและเผยแพร่สไลด์ ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อวิทยุ ภายใต้โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา เอดส์ ปีงบประมาณ 2544
- ข้อกำหนดในการจัดจ้างบริษัทผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตรายการเพื่อดำเนินการตามโครงการ ผลิตสารคดีเชิงข่าว เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เผยแพร่ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11

นอกจากนี้ ยังมีข้อกำหนดการว่าจ้าง (TOR) ของหน่วยงาน แต่ไม่ได้อยู่ในปี งบประมาณ 2543 – 2544 กล่าวคือ เป็นเอกสารปี 2545 และ 2546 ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้วิเคราะห์ ประกอบเปรียบเทียบด้วย เนื่องจากหน่วยงานของรัฐที่ตอบรับให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลไม่ สามารถค้นเจอข้อกำหนดการว่าจ้างในปีงบประมาณ 2543-2544 ได้ ดังนี้

- คุณสมบัติการจ้างและการดำเนินงาน (ของกรมส่งเสริมการส่งออก เพื่อการเผยแพร่ข่าวในรูปแบบต่าง ๆ ปีงบประมาณ 2546)
- ข้อกำหนดการว่าจ้าง การเสนอแผนงานประชาสัมพันธ์งานแสดงสินค้าของขวัญและของใช้ใน บ้าน 2546
- ข้อกำหนดในการว่าจ้างผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการทางสื่อมวลชนแบบครบวงจร ปีงบประมาณ 2545
- รายละเอียดและข้อกำหนดการว่าจ้างบริษัทที่จะดำเนินกิจกรรมผลิตและเผยแพร่สื่อ ประชาสัมพันธ์ ภายใต้โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ปีงบประมาณ 2545

2.2 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

สำหรับแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล สำหรับการวิจัยสัมภาษณ์เจาะลึก จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ (1) ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์เจาะลึกตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2 และ (2) ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์เจาะลึกตามวัตถุประสงค์ที่ 3 ดังรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์เจาะลึกตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2

เนื่องจากกระบวนการจัดทำและบริหารโครงการโฆษณาเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายตำแหน่งที่ทำหน้าที่แตกต่างกันภายในกระบวนการดังกล่าว การศึกษาครั้งนี้จึงได้ทำการเก็บข้อมูลจากบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการของหน่วยงานที่ใช้เป็นกรณีศึกษา รวม 22 คน ดังรายชื่อบุคคลตามแต่ละหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่

- คุณนิภาภรณ์ จัยวัฒน์ ผู้อำนวยการกองบริโภคศึกษาและประชาสัมพันธ์
- คุณวาริรัตน์ เลิศนที เกสัชกร 7 วิชาชีพ (ฝ่ายสารนิเทศ)
- คุณวิษณุ โรจน์เรืองไร เกสัชกร 6 วิชาการ (ฝ่ายสารนิเทศ)
- คุณจุฬาลักษณ์ นิพนธ์แก้ว นักวิชาการอาหารและยา 5 (ฝ่ายสารนิเทศ)

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่

- คุณปราณี ศรีวัฒน์ ผู้อำนวยการกองกลาง

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (สกถ.)

- คุณปัญญา ทองประเสริฐ (สกถ.) ผอ.การส่วนประสานงานติดตามและประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

- คุณอัญชัญรัตน์ จันทร์ศิริ (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6)
- คุณวรรณภา ศรีนนท์ (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6)

สำนักคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (สปอ.)

- คุณทศพร สุขสานต์ (หัวหน้าฝ่ายรณรงค์และแก้ไขงานป้องกันอุบัติภัย)
กองการเอดส์ (กลุ่มประสานงานนโยบายและแผนงานโรคเอดส์)
- คุณกมล สุขสมบูรณ์ (ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน)
- คุณอนุ แยมแสง (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5)

กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่

- คุณทรงชัย ไสเศวตวารี รองอธิบดี กรมส่งเสริมการส่งออก
- คุณวรรณพร เกตุทัต ผู้อำนวยการกลุ่มงานประชาสัมพันธ์ 1

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่

- คุณนรวัดณ์ โชติกุล ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ผู้วิจัยไม่สามารถขออนัดหมายเข้าสัมภาษณ์ได้หลังจากได้ใช้ความพยายามติดต่อตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2545 จนเมื่อได้เข้าสัมภาษณ์หน่วยงานอื่น ๆ จนครบแล้ว การนัดหมายก็ยังประสบความล้มเหลวอีกโดยได้รับเหตุผลเรื่องความไม่สะดวกด้านเวลาเนื่องจากมีภารกิจมาก ผู้วิจัย จึงไม่นำข้อมูลมาวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้

บริษัทตัวแทนโฆษณา ได้แก่

- คุณเขมทัตต์ พลเดช
Senior Executive PR / Event Director บริษัท สป่าแอดเวอร์ไทซิง จำกัด
- คุณสุชาติ สุพุทธิพงศ์
Senior Account Director บริษัท แมสซีฟแอดเวอร์ไทซิง จำกัด
- คุณวรรณวิภา มะลิกุล
Group Account Director บริษัท แมสซีฟแอดเวอร์ไทซิง จำกัด

- คุณจุฑารัตน์ อัมพะวะมัด
Senior Account Executive บริษัท บรอดคาสท์ไทยเทเลวิชั่น จำกัด
- คุณตรีเทพ ไทยคุรุพันธ์
Producer บริษัท บรอดคาสท์ไทยเทเลวิชั่น จำกัด
- คุณอุกฤษณ์ เหลืองไพฑูรย์
Account Executive บริษัท บรอดคาสท์ไทยเทเลวิชั่น จำกัด
- คุณไฉตณย์ ศรีวังพล
รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท วิลเซ็นเตอร์แอนด์ซันส์ จำกัด

สำนักงานประมาณ

- เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและสารสนเทศการงบประมาณ (ไม่ยอมเปิดเผยชื่อ)

2.2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์เจาะลึกตามวัตถุประสงค์ที่ 3

การสัมภาษณ์บุคคลากรผู้ทรงคุณวุฒิจะดำเนินการเป็นขั้นสุดท้ายของการศึกษาภายหลังจากที่ได้ข้อสรุปประเด็นปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการและการบริหารงบประมาณการโฆษณาของหน่วยงานรัฐแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลและมุมมองต่อประเด็นปัญหา รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหานั้นจะนำไปสู่ข้อสรุปเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการจัดทำและบริหารงบประมาณด้านการโฆษณาของรัฐซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาคั้งนี้ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาต่อไป โดยมีผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

- คุณวินิจ สุรพงษ์ชัย
ที่ปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ
ที่ปรึกษา บริษัท เดนทัส (ประเทศไทย) จำกัด
- คุณวิทวัส ชัยปานี
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ศรีเอทีฟลูซ/จี 1 จำกัด
- คุณอาทิตย์สร บุนนาค
อดีต ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท แมคแคนอิริคสัน (ประเทศไทย) จำกัด

- คุณรุ่งทิภา วงศ์พรหมปรีดา
ผู้จัดการฝ่ายการตลาดองค์กร บริษัท โคคาโคลา (ประเทศไทย) จำกัด
- คุณสุทธิพรรณ นุชฉายา
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารลูกค้า บริษัท เข้มคอมมูนิเคชั่น จำกัด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้รับผิดชอบโครงการที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้ ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยใช้ระยะเวลาการเก็บข้อมูลในส่วนนี้ รวม 6 เดือน (ระหว่างเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2545) โดยผู้วิจัยเริ่มจากการทำการนัดหมาย และส่งเอกสารข้อคำถามที่พัฒนาขึ้นจากกรอบวิธีการงบประมาณ รวมทั้งเอกสารงบประมาณแผ่นดินปี 2543-3544 ไปยังผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลจะได้มีความเข้าใจในแนวทางการสัมภาษณ์ อันนำไปสู่การได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยมากที่สุด และในระหว่างการสัมภาษณ์ได้ขออนุญาตทำการบันทึกเทปการสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อให้สามารถนำมาวิเคราะห์ผลในภายหลังได้ครบถ้วน (ดูแนวคำถามในภาคผนวก ข)

ส่วนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลเอกสาร

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ขออนุเคราะห์ข้อมูลในระหว่างการสัมภาษณ์ หรือทำจดหมายขอความอนุเคราะห์ข้อมูล เอกสารโครงการ ประกาศการประกวดราคา รวมทั้งข้อกำหนดของการว่าจ้างงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ไปยังหน่วยงานแล้วแต่กรณี เพื่อนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์รายละเอียดของขั้นตอนการประกวดราคา และการจัดจ้างบริษัทเอกชนเพื่อเข้ารับผิดชอบดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ส่วนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ทรงคุณวุฒิด้านการโฆษณาและการบริหารโครงการโฆษณาของหน่วยงานรัฐ

ในส่วนนี้ ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้ระยะเวลาการเก็บข้อมูลในส่วนนี้ ตลอดเดือนพฤศจิกายน 2546 โดยผู้วิจัยเริ่มจากการทำการนัดหมาย และส่งเอกสารข้อคำถามที่ พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปยังผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า เพื่อที่ผู้ให้ข้อมูลจะได้มีความเข้าใจในแนวทางการสัมภาษณ์ ช่นนำไปสู่การได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยมากที่สุด และในระหว่างการสัมภาษณ์ได้ขออนุญาตทำการบันทึกเทปการสัมภาษณ์จากผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้สามารถนำมาวิเคราะห์ผลในภายหลังได้ครบถ้วน (ดูแนวคำถามในภาคผนวก ข)

4. การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยวางแผนที่จะดำเนินการตามมาตรการต่อไปนี้เพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลและการวิเคราะห์ของการศึกษานี้มีความเที่ยงตรงภายใน (internal validity) ดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงของข้อมูลจากหลายแหล่งตามวิธี triangulation of data (Cresswel, 1994)
2. การตรวจสอบกับผู้ให้ข้อมูล โดยการส่งผลการวิเคราะห์ให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบตลอด กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งผู้วิจัยได้ขอรับคำแนะนำและการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ จากอาจารย์ที่ปรึกษาในการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทั้ง Merriam (1988) และ Marshall and Rossman (1989) เสนอแนะว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นเป็นกระบวนการที่น่าจะเกิดขึ้นพร้อมกัน ส่วน Schatzman and Strauss (1973) ก็เสนอว่าการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นเกี่ยวข้องกับการจัดประเภทวัตถุ คน เหตุการณ์ และลักษณะที่เป็นประเด็นหลักในการจัดประเภท ในการวิเคราะห์ข้อมูลนักวิจัยจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจต่อการระบุและอธิบายแบบแผน (patterns and themes) จากมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

ในระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ข้อมูลที่ได้รับจะได้รับการแยกแยะจัดประเภทตามขั้นตอนกระบวนการงบประมาณ และกรอบวิธีการงบประมาณ รวมทั้งลำดับขั้นตอนของการดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบโครงการ

6. การนำเสนอผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ โดยหลักแล้วเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น ในการนำเสนอข้อมูลผลการวิจัยจะเป็นการพรรณนาอย่างลุ่มลึก (thick description) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยต่าง ๆ โดยทั่วไป และให้ความกระจ่างในการตอบปัญหานำการวิจัย รวมทั้งนำเสนอผลการวิจัยนี้ตามคำแนะนำของ Marriam (1988) ที่เสนอให้มีการให้คำอธิบายวิธีดำเนินการศึกษานี้อย่างละเอียดเพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถมีกรอบการวิจัยที่แข็งแกร่งสำหรับการศึกษาเปรียบเทียบผลการวิจัยนี้ต่อไป

